

SÖKANDE

Lindholm Restaurering Aktiebolag, 556504-1141
Östra Hamngatan 46-48
411 09 Göteborg

MOTPART

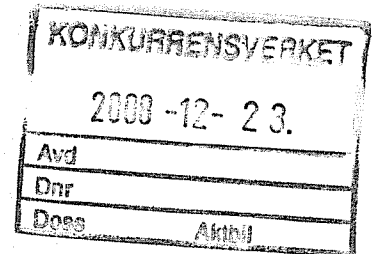
Länsstyrelsen i Uppsala län
Kulturmiljöenheten
751 86 Uppsala

ÖVERPRÖVAD UPPHANDLING

Länsstyrelsens i Uppsala län upphandling avseende vård- och
underhållsplan för Österbybruk, Films socken, Östhammar kommun
(dnr 434-17027-08)

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU)

LÄNSRÄTTENS AVGÖRANDE

Länsrätten avslår Lindholm Restaurering Aktiebolags ansökan om
överprövning enligt LOU.

Länsrätten upphäver det interimistiska beslutet meddelat den 5 december
2008.

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Lindholm Restaurering Aktiebolag (bolaget) ansökte den 5 december 2008 om överprövning av Länsstyrelsens i Uppsala län upphandling avseende vård- och underhållsplan för Österbybruk, Films socken, Östhammar kommun. Bolaget yrkar att upphandlingen ska avbrytas och göras om. Som grund för begäran om överprövning anför bolaget i huvudsak följande. Länsstyrelsen har inte uppfyllt de krav på transparens som möjliggör ett rättvist upphandlingsförfarande. I förfrågningsunderlaget gör länsstyrelsen gällande att tre utvärderingskriterier kommer att användas i fallande prioriteringsordning:

1. Genomförandebeskrivning
2. Organisation och kompetens
3. Anbudssumma

Det står inte skrivet i förfrågningsunderlaget hur utvärderingskriterierna inbördes kommer att viktas. Det finns med andra ord ingen möjlighet att i förväg förstå hur utvärderingen kommer att gå till. I och med detta saknas den förutsägbarhet som transparensprincipen gör gällande. Länsstyrelsen har gjort viktningen av de tre kriterierna i efterhand. Det leder till att länsstyrelsen får en möjlighet att själva avgöra utgången av upphandlingen. Bolaget har lidit skada eller riskerar att lida skada om länsstyrelsen tecknar ett avtal. Upphandlingen bör därför avbrytas och göras om.

Länsstyrelsen bestrider bifall till ansökan om överprövning. Som grund härför anför länsstyrelsen i huvudsak följande. Upphandlingen är en förenklad upphandling som är gjord enligt bestämmelserna i 15 kap. LOU. Det är tydligt angivet i 15 kap. 16 § LOU att den upphandlande myndigheten antingen ska vikta kriterierna eller ange kriterierna i fallande prioriteringsordning eller ange viktning inom ett lämpligt intervall. Lagen ger ingen ledning till vilket av de tre alternativen som är att föredra utan de är att betrakta som tre alternativ där den upphandlande myndigheten själv

väljer vilket alternativ som passar bäst vid varje upphandling. Om fallande prioriteringsordning används innebär det implicit att den exakta vikten av varje kriterium inte behöver fastställas i förfrågningsunderlaget. Även om den exakta vikten för varje kriterium inte var angiven innebär fallande prioriteringsordning att kriterium 1 har större vikt än kriterium 2 osv. Detta var tydligt angivet i förfrågningsunderlaget. I detta fall var det tre kriterier. Rent matematiskt innebär det att om man hade viktat kriterierna till samma vikt så skulle varje kriterium uppgå till värdet 33,3 procent. I det aktuella fallet är det angivet att kriterierna är i fallande prioritetsordning vilket ger vid handen att kriterium 1 måste vara högre än 33,3 procent och kriterium 3 måste ha ett lägre värde än 33,3 procent.

I utvärderingen gavs Genomförandebeskrivning 45 procent, Organisation och kompetens 30 procent, och pris 25 procent. Kraven på förutsägbarhet och proportionalitet i 1 kap. 9 § LOU är till fullo uppfyllt för en upphandling som utförs enligt 15 kap. LOU. Det torde vara så att det arbete som rimligtvis ska läggas ned förberedelser inför en upphandling ska stå i proportion till det upphandlade värdet. För en upphandling med ett förväntat kontraktswärde långt under tröskelvärdet, vilket är fallet här, kan man inte kräva att man ska lägga ned lika mycket arbete som på en upphandling över tröskelvärdena. Fördelningen mellan kriterierna måste låsas någon gång under processen. Om det skiljer lite mellan anbuds-givarna är det i vissa fall helt nödvändigt att göra detta för att överhuvud-taget kunna utse en vinnare. Detta betyder inte att länsstyrelsen på detta vis själv kunnat avgöra utgången av upphandlingen. Avgörande för upphand-lingen har varit att kriterierna angavs i förhållande prioriteringsordning och kvalitén på det anbud som inkommit. Länsstyrelsen har i förfrågnings- underlaget varit tydlig med hur varje kriterium skulle poängsättas.

Länsrätten fattade ett interimistiskt beslut den 5 december 2008 om att länsstyrelsen inte fick avsluta upphandlingen innan rätten har beslutat något annat.

Länsrätten avslog den 15 december 2008 yrkande om upphävande av länsrättens interimistiska beslut den 5 december 2008.

SKÄL

Aktuella bestämmelser

I 1 kap. 2 § LOU stadgas bl.a. följande. Denna lag gäller för offentlig upphandling av byggtreprenader, varor och tjänster samt av byggkoncessioner. Endast 15 och 16 kap. tillämpas i fråga om offentlig upphandling som

1. avser tjänster enligt bilaga 3 (B-tjänster),
2. avser andra kontrakt, vars värde understiger de tröskelvärden som anges i lagen,

(...)

I 1 kap. 9 § LOU stadgas att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

I 15 kap. 1 § LOU stadgas att kapitlet gäller för sådan upphandling som avses i 1 kap. 2 § andra stycket.

I 15 kap. 16 § LOU stadgas följande. En upphandlande myndighet ska anta antingen

1. det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga för den upphandlande myndigheten, eller
2. det anbud som har lägst pris.

Bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga ska göras enligt 12 kap. 1 § andra stycket.

Den upphandlande myndigheten ska antingen ange hur de olika kriterierna som avses i 12 kap. 1 § andra stycket viktas vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga eller ange kriterierna i

fallande prioritetsordning. Kriterieviktningen får anges som intervall med en lämplig största tillåtna spridning.

Kriterieviktningen eller prioritetsordningen ska anges i annonsen om upphandling, i ansökningsinbjudan eller i förfrågningsunderlaget.

I 12 kap. 1 § andra stycket LOU stadgas att vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga, ska myndigheten ta hänsyn till olika kriterier som är kopplade till föremålet för kontraktet, såsom pris, leverans- eller genomförandetid, miljöegenskaper, driftkostnader, kostnadseffektivitet, kvalitet, estetiska, funktionella och tekniska egenskaper, service och tekniskt stöd.

I 16 kap. 1 § första stycket LOU stadgas att en leverantör som anser att han lidit eller kan komma att lida skada enligt 2 § i en framställning till allmän förvaltningsdomstol får ansöka om åtgärder enligt nämnda paragraf.

I 16 kap. 2 § LOU stadgas följande. Om den upphandlande enheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Utredningen i målet

I länsstyrelsens förfrågningsunderlag anges under avsnittet U5.3 Prövning av anbud följande. Det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet kommer att antas med hänsyn till följande kriterier (i fallande prioriteringsordning).

1. Genomförandebeskrivning
2. Organisation och kompetens
3. Anbudssumma

För utvärderingskriteriet Genomförandebeskrivning kommer bedömning att ske av anbudsgivarens metodik för uppdraget och hur väl den är genomarbetad samt hur väl anbudsgivaren beskrivit genomförandet. För utvärderingskriteriet Organisation och kompetens kommer särskild vikt att läggas på antikvarisk kompetens på erbjuden personal och på tidigare erfarenhet av motsvarande uppdrag.

För kriterierna Genomförandebeskrivning och Organisation och kompetens kommer utvärderingen att ske med poängsättning enligt nedan.

- 5 – Mycket god kravuppfyllnad/tillför stort mervärde
- 4 – Uppfyller kraven väl/tillför mervärde
- 3 – Uppfyller kraven/genomsnittlig
- 2 – Vissa brister i kravuppfyllnad/sämre än genomsnittlig
- 1 – Uppfyller ej ställda krav/undermålig

För kriteriet pris gäller att anbudet med lägsta offererat totalpris erhåller 5 poäng. De övriga anbuden erhåller en lägre poäng relaterad till den procentuella differensen till lägsta pris (lägsta pris dividerat med anbudspris multiplicerat med 5).

Länsrättens bedömning

Av utredningen framgår inte annat än att det är fråga om en upphandling under tröskelvärdena där bestämmelserna i 15 kap. LOU ska tillämpas. Den upphandlande enheten ges genom regleringen i 15 kap. 16 § LOU möjlighet att välja mellan att ange hur kriterierna ska viktas vid bedömningen och att ange kriterierna i fallande prioriteringsordning. Kriterieviktningen eller prioriteringsordningen ska anges i annonsen om upphandling, i ansökningsinbjudan eller i förfrågningsunderlaget.

Länsrätten konstaterar att det av länsstyrelsens förfrågningsunderlag framgår vilka kriterier som hänsyn skulle tas till vid utvärderingen. Dessa kriterier är angivna i fallande prioriteringsordning. Av utredningen i målet kan inte utläsas annat än att utvärderingen har gjorts i överensstämmelse med förfrågningsunderlaget. Mot bakgrund härav finner länsrätten att länsstyrelsen uppfyller de krav som ställs i 15 kap. 16 § LOU. Det har inte framkommit någon omständighet som medför att länsstyrelsen brutit mot transparensprincipen. Länsrätten finner det inte heller i övrigt visat att länsstyrelsen vid upphandlingen inte uppfyllt de krav som uppställs i LOU.

Bolagets ansökan om överprövning av den aktuella upphandlingen ska således avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1A)

Susanne Gidlund

länsrättsfiskal

